

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1975/110
Karar Sayısı : 1975/127
Karar Günü : 15.5.1975

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN MAHKEME: İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi.

İTİRAZIN KONUSU: 15.5.1974 günlü, 1803 sayılı “Cumhuriyetin 50 nci Yılı Nedeniyle Bazı Suç ve Cezaların Affı Hakkında Kanun”un 2. maddesinin (A), (B) ve (C) bentlerinin iptali istemidir.

I. OLAY:

Sanığın eylemine uyan Türk Ceza Kanununun 203. maddesi gereğince cezalandırılması istemiyle açılan kamu davasının görülmesi sırasında; 1803 sayılı Yasanın 2. maddesinin (A), (B) ve (C) bentlerinin Anayasa’nın 92. maddesinin beşinci fıkrası ile saptanan yöntemlere aykırı olarak yasalaştırıldığı sanık vekili tarafından ileri sürülmüş, bu sav, Mahkemece de ciddi görülerek sözü edilen bentlerin iptali için, Anayasa’nın değişik 151. ve 22.4.1962 günlü, 44 sayılı Yasanın 27. maddeleri gereğince Anayasa Mahkemesine başvurulmasına karar verilmiştir.

II. İLK İNCELEME:

Anayasa Mahkemesi, İçtüzüğü’nün 15. maddesi uyarınca toplanarak aşağıdaki sorunlar üzerinde durmuştur:

1-Mahkemenin itiraz yoluna başvurmaya yetkili olup olmadığı sorunu:

Sanığın yargılanması sonunda üzerine atılan suçun sübuta varması halinde Mahkemece uygulanacak kanun kurallarından birisi de suçun niteliği ve işlenme günü bakımlarından, 15.5.1974 günlü, 1803 sayılı Yasanın 2. maddesinin (B) bendidir.

Gerçekten, sanığın suçuna uyan, Türk Ceza Kanununun 203. maddesi bu Af Kanununun, 2. maddesinin (B) bendinde yazılıdır. Mahkemenin itiraz yoluyla bu yasa hükmünün iptalini istemesi Anayasanın değişik 151. ve 44 sayılı Yasanın 27. maddelerine uygun düşmekte ise de, aynı Yasanın 2. maddesinin (A) ve (C) bentlerine yönelen itirazı incelemeye olanak yoktur. Çünkü yukarıda gösterilen yasa hükümlerine göre bir mahkeme ancak, görmekte olduğu davada uygulama durumunda bulunduğu bir kuralın iptali için itiraz yoluna başvurabilir. Bu davada ise Mahkemenin (A) ve (C) bentlerini uygulaması söz konusu değildir. Bu nedenle, itirazın 1803 sayılı Yasanın 2. maddesinin (A) ve (C) bentlerine yönelen bölümünün, Mahkemenin bu konudaki yetkisizliği nedeniyle reddine karar verilmelidir.

2- İncelemenin sınırlandırılması sorunu:

Mahkemenin bakmakta olduğu davada sanık hakkında uygulanması istenen Türk Ceza Kanununun 203. maddesi 15.5.1974 günlü, 1803 sayılı Yasanın 2. maddesinin (B) bendi

Esas Sayısı : 1975/110
Karar Sayısı : 1975/127

kapsamına girmektedir. 2. maddenin (B) bendinde Türk Ceza Kanununun birçok maddeleri yer aldığına ve Mahkemece olayda sadece 203. madde uygulanacağına göre, Mahkemenin görmekte olduğu davada uygulanacak kanun kuralı olması nedeniyle, Anayasa Mahkemesi işin esasını, ancak (B) bendinin Türk Ceza Kanununun 203. maddesi ile sınırlı olarak inceleyebilir.

Nihat O. Akçakayalıoğlu bu görüşe katılmamıştır.

3- İtiraz konusu kuralın iptal edilmiş olması:

İtirazın yöneltildiği, 1803 sayılı Kanunun 2. maddesinin (B) bendinin Türk Ceza Kanununun 203. maddesi ile sınırlı olarak iptaline, Anayasa Mahkemesince, 12.5.1975 günlü, 15224 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan 11.3.1975 günlü, Esas: 1975/37, Karar: 1975/44 sayılı kararlar ile karar verilmiş bulunduğundan, konusu bulunmayan itiraz hakkında karar verilmesine yer kalmamıştır.

III- SONUÇ:

1- İtirazın, 15.5.1974 günlü, 1803 sayılı Kanunun (A) ve (C) bentlerine yönelen bölümünün Mahkemenin yetkisizliği yönünden reddine oybirliğiyle;

2- Dosyanın eksikliği bulunmadığından işin esasının 1803 sayılı Kanunun 2. maddesinin (B) bendinin Türk Ceza Kanununun 203. maddesi ile sınırlı olarak incelenmesine Nihat O.Akçakayalıoğlu'nun esasın (B) bendinin tümü yönünden incelenmesi gerektiği yolundaki karşıoyuyla ve oyçokluğu ile;

3- 15.5.1974 günlü, 1803 sayılı Kanunun 2. maddesinin bu işte itiraz konusu yapılan (B) bendindeki kuralın, itiraz yolu ile gelen başka bir işte Anayasa Mahkemesince Anayasa'ya uygunluk denetiminden geçirilerek Türk Ceza Kanununun 203. maddesi yönünden iptaline 11.3.1975 gününde Esas: 1975/37, Karar: 1975/44 sayılı karar ile karar verildiği ve bu kararın 2.5.1975 günlü, 15224 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak iptal hükmünün yayım gününde yürürlüğe girdiği anlaşıldığından artık konusu kalmayan itiraz hakkında karar verilmesine yer olmadığına oybirliğiyle;

15.5.1975 gününde karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Muhittin TAYLAN	Kâni VRANA	İhsan ECEMİŞ
Üye	Üye	Üye
Ahmet AKAR	Ziya ÖNEL	Ahmet KOÇAK

Esas Sayısı : 1975/110
Karar Sayısı : 1975/127

Üye

Şekip ÇOPUROĞLU

Üye

Muhittin GÜRÜN

Üye

Lûtfi ÖMERBAŞ

Üye

Hasan GÜRSEL

Üye

Ahmet Salih ÇEBİ

Üye

Şevket MÜFTÜGİL

Üye

Adil ESMER

Üye

Nihat
O.AKÇAKAYALIOĞLU

Üye

Ahmet H.BOYACIOĞLU